

Per quarta vegada des del 1981, la situació del català en el món de l'educació s'ha posat a debat a Vic. Més de 300 persones han participat durant

dos dies en el Simposi Internacional sobre l'Ensenyament del Català, organitzat per la Universitat de Vic. Artur Mas i Irene Rigau van obrir i tancar,

respectivament, les sessions amb dos missatges significatius: la immersió és intocable i la qualitat lingüística dels mestres ha de millorar.

El simposi de Vic constata que l'ús del català fora de l'aula és encara insuficient

Demanen un “model propi” d'educació plurilingüe, amb el català com a eix

Vic

Jordi Vilarrodà

El català ha guanyat les aules però encara té camí per fer al pati i al carrer. Aquesta és una de les conclusions del quart Simposi Internacional sobre l'Ensenyament del Català, que durant dos dies ha reunit experts en didàctica de la llengua i docents de tots els àmbits a la Universitat de Vic. El context de les “agressions i fins i tot vexacions” a la llengua i l'escola ha planat sobre dues jornades acadèmiques de gran intensitat, que divendres obria el president de la Generalitat, Artur Mas, i dissabte tancava la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, amb dos parlaments que no van tenir res de protocol·laris.

Les conclusions del simposi, presentades pel degà de la Facultat d'Educació, Francesc Codina, destaquen el nivell “insuficient d'ús real de la llengua” entre els que l'aprenen quan són “fora de l'aula”, malgrat experiències positives com les del voluntariat lingüístic. També es posa de relleu la poca presència de la literatura en l'ensenyament de la llengua i es fa autocrítica per les “mancances de formació inicial” dels docents. Finalment, es constata que és urgent “assegurar un model propi d'ensenyament plurilingüe”, ara que al català i el castellà s'hi afageix la necessitat de millorar el nivell d'anglès. Qualsevol model de futur ha de partir “del català com a llengua normal de l'ensenyament”.

Definir com ha de ser aquest model és una de les propostes sorgides del simposi. En destaquen també la d'estendre l'ensenyament del català a l'Estat espanyol com a optativa, augmentar “l'exigència” lingüística als futurs mestres, i crear un perfil d’“especialistes en llengua” a Infantil i Primària, a més de donar un nou impuls al català en tots els territoris on es parla, amb atenció a la seva unitat.

Josep M. Vila d'Abadal, Artur Mas, Jordi Montaña i Francesc Codina

La immersió no es toca

Artur Mas la defensa com a eina de cohesió i igualtat

Vic

J.V.

Un aplaudiment molt més llarg del que és habitual en la cortesia dels actes acadèmics va rubricar divendres el discurs d'Artur Mas en la inauguració del Simposi Internacional sobre l'Ensenyament del Català. El president de la Generalitat acabava d'aprofitar aquesta tribuna per respondre a Mariano Rajoy, que el dia abans havia dit que espanyols i catalans estan “barrejats per la sang”. Mas va recordar que aquí “sempre

aquest país s'ha construït pel *ius solis* (dret de sòl o de lloc) i no pel *ius sanguinis* (dret de sang)”. I va repetir, citant Jordi Pujol, que “és català tot aquell qui viu i treballa a Catalunya i vol ser-ne”.

Aquest colofó encaixava amb el discurs d'un Artur Mas distès però de to convincent, que havia defensat el sistema d'immersió lingüística: “Ha garantit la igualtat d'oportunitats i la cohesió social”, i és un model avalat”, va dir. Per contra, va criticar aquells que “encara avui insisteixen

que hi ha un problema de convivència lingüística”. Potser per això es va referir explícitament al castellà com una llengua “estimada, amiga i necessària”, que els estudiants catalans aprenen amb solvència, tal com mostren les dades. “El castellà, però, no pot ser l'excusa per residualitzar el català”. Abans de la seva intervenció, l'alcalde de Vic, Josep M. Vila d'Abadal, havia destacat també que sense l'eina del català no hauria estat possible “vertebrar” ciutats amb la complexitat social de Vic o Manlleu.

El simposi ha comptat amb la participació d'especialistes que provenen d'altres llocs on hi ha experiències semblants, com Euskadi o el Quebec. Ricard Torrents, exrector de la UVic i un dels promotors del primer simposi, l'any 1981, recordava dissabte que aquesta trobada acadèmica és “el relat de la

història de la llengua catalana en les últimes dècades”. I d'alguna manera, també és “el relat de la història de la UVic”. Des del primer, que coincidia en el moment en què sortia la primera promoció de l'Escola de Mestres, fins a la realitat present d'una Universitat consolidada. I amb un “compromís en

l'àmbit de les Humanitats”. En el poc temps que les sessions deixaven lliures, els assistents van disposar d'una oferta cultural a L'Atlàntida: divendres, amb un espectacle dels alumnes del Centre de Normalització Lingüística i dissabte, amb un recital de Rafael Subirachs (més informació a la pàgina 38).

Irene Rigau
insta els docents
a millorar
la qualitat
lingüística

Vic

J.V.

La consellera d'Educació, Irene Rigau, va tancar el simposi dissabte amb una intervenció llarga i contundent en què va insistir en la necessitat de “millorar la qualitat lingüística” dels docents. Rigau va esgrimir les dades que demostren una millora dels alumnes en comprensió lectora, però un nivell insuficient en “ortografia i morfosintaxi”.

En un simposi ple d'ensenyants de diferents nivells –tot i que molts ja no s'havien quedat a la cloenda– i en una universitat que té com a puntal la carrera de Mestre, les paraules de Rigau eren més que una simple observació. “Cal revisar els missatges que transmetem a les futures generacions de mestres”. Com a exemple, va posar el concepte de l'*ortografia natural*. “He arribat a sentir que corregir les faltes en vermell agredeix l'alumne”, va dir la consellera, preocupada també per la manca de domini del llenguatge culte i la pèrdua de “referents” com la cultura clàssica o la bíblica. Per això va emplaçar la Universitat a demostrar que “els professors són els que millor dominen la llengua”, mentre que a l'administració li correspon “defensar-la amb la llei”. En sintonia amb les conclusions del simposi, va dir també que l'escola ha de garantir l'aprenentatge de l'anglès però que “no és trilingüe, és catalana”.

En aquest sentit, Rigau va dir que amb les actuacions jurídiques de la Generalitat en defensa del català a l'escola –més de 200 des que va començar el seu mandat– s'està aconseguint “una nova situació jurídica” que frena l'aplicació de la Llei Wert. Rigau va defensar aquesta línia d'actuació davant dels que optarien per la insubmissió, “que ens podria portar un dia de glòria però un fracàs posterior”.